

آخرین جلسه دادگاه علیرضا زبیا حالت منفرد برگزار شد

ماجرای «جعبه سیاه» و «دلارهای نفتی» به کجا می انجامد؟

یک کارشناس اقتصادی:

بانک مشترک ایران و ترکیه

کارکردهای بانک تجاری را ندارد

یک کارشناس اقتصادی گفت: به نظر من بانک مشترک مورد نظر بین ایران و ترکیه به شکل اینستکس است، حالانام آن بانک یا شرکت باشد کارکرد مبادلات تهاتری را خواهد داشت و عملاً کارکردهای بانک تجاری را نخواهد داشت. جمشید عدالتیان در گفت‌وگو با ایلنا در مورد راه‌اندازی بانک مشترک بین ایران و ترکیه گفت: البته ما پیش از انقلاب دارای چندین بانک مشترک از جمله ایران و ژاپن بودیم و در حال حاضر هم دارای بانک مشترک با ویتنام و تایلند هستیم که آن نیز کارکرد خاصی ندارد. همچنین بانک مشترک ایران و اروپا که مرکز آن در هامبورگ است، عملاً کارکرد افتاده است.

وی ادامه داد: به نظر من بانک مشترک مورد نظر بین ایران و ترکیه به شکل اینستکس است، حالانام آن بانک یا شرکت باشد کارکرد مبادلات تهاتری را خواهد داشت و عملاً کارکردهای بانک تجاری را ندارد به عبارت دیگر تنها مبادلات اقتصادی را سامان خواهد بخشید.

این کارشناس اقتصادی متذکر شد: لیر ترکیه با وجود نوساناتی که دارد از ثبات نسبی برخوردار است و پول ما هم به سمت ثبات نسبی حرکت می‌کند و به نظر من باید روابط سرمایه‌گذاری و رابطه لیر با ریال مشخص شود، قاعدتاً این بانک برای راه‌اندازی نیازمند سرمایه‌گذاری اولیه مشترک است مثلاً این سرمایه‌گذاری برای بانک ایران و ونزوئلا به دلار بود که در شرایط کنونی نمی‌تواند این ارز استفاده کرد. عدالتیان تصریح کرد: لازم است نحوه تبدیل ارز در این بانک مشخص شود؛ مثلاً صادرکننده‌ای که کالایی را به ارزش ۱۰ دلار صادر می‌کند، آیا قرار است معادل آن لیر دریافت کند یا ریال؟ پس لازم است در ابتدای کار نحوه تبدیل ارز مشخص شود.

لازم به توضیح است، کانال تلویزیونی خبر ترک گزارش داد که محمد فرزان مند، سفیر جمهوری اسلامی ایران در ترکیه از همکاری ایران و ترکیه در ایجاد سیستم مالی مقاوم در برابر تحریم‌های آمریکا خبر داده است. ایجاد ساز و کارهای جدید مالی، زمینه‌های تجارت دو جانبه را با وجود تحریم‌های ضد ایران ایجاد می‌کند. سفیر جمهوری اسلامی ایران در ترکیه در این خصوص گفت: ما به ترکیه حجم زیادی گاز صادر می‌کنیم؛ این امر نیاز به توسعه بیشتری دارد. ما نیاز به مکانیسم جدیدی داریم که بخش‌هایی از آن هم اکنون در حال کار کردن هستند. می‌توان یک سیستم مبادله ایجاد کرد تا به تجارت در ارزهای ملی منجر شود؛ ما در حال ایجاد یک بانک مشترک هستیم. فرزان مند افزود: این کار برای جلوگیری از تحریم‌های آمریکا انجام نمی‌گیرد. ما نمی‌خواهیم قانون رادو بزیم. با این حال، ایالات متحده علاوه بر تحریم‌ها، درگیر ترور بیسم اقتصادی است و با این کار، حقوق کشور هایمان را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

یک کارشناس بازار سرمایه:

ریزش دیروز شاخص بورس، دلیل اقتصادی ندارد

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران پس از روند افزایشی هفته گذشته از صبح دیروز در مدار کاهشی قرار گرفته است، بطوری که شاخص کل تا ساعت ۱۰ و نیم امروز با کاهش سه هزار و ۷۴ واحدی به ۲۲۱ هزار و ۴۰۲ واحد رسید.

کیارش هومن در گفت‌وگو با ایلنا در مورد دلیل ریزش بیش از ۳ هزار واحدی شاخص بورس در معاملات صبح دیروز گفت: بیشتر حرکت این روزهای شاخص تحت تأثیر اخبار سیاسی است و سرمایه‌گذاران به واسطه این اخبار نسبت به سرمایه‌گذاری در بازار دلگرم یا دل‌سرد می‌شوند. بنابراین بازار بیشتر تحت تأثیر تحولات سیاسی است و گزینه اتفاق خاصی در نگاه‌های تولیدی مشاهده نمی‌شود. براساس اطلاعات مندرج در سامانه شرکت مدیریت فناوری بورس تهران، شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران پس از روند افزایشی هفته گذشته از صبح دیروز در مدار کاهشی قرار گرفته است بطوریکه شاخص کل تا ساعت ۱۰ و نیم دیروز با کاهش سه هزار و ۷۴ واحدی به ۲۲۱ هزار و ۴۰۲ واحد رسید. همچنین شاخص کل هم‌وزن با کاهش ۳۹۵ واحدی به ۵۰ هزار و ۸۶۸ واحد رسید.

ششمین جلسه رسیدگی به اتهامات «علیرضا زبیا حالت منفرد» معروف به جعبه سیاه پرونده بابک زنجانی صبح دیروز ۱۱ خردادماه - به ریاست قاضی صلواتی در شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب اسلامی برگزار شد. به گزارش ایسنا، در ابتدای این جلسه قاضی صلواتی ضمن اعلام رسمیت جلسه دادگاه، از وکلای شرکت نفتی HK خواست با حضور در جایگاه توضیحات خود ارائه کنند. صادقی قهاره و کیل مدافع شرکت نفتی HK با حضور در جایگاه گفت:

من به وکالت از شرکت موکلم که وابسته به شرکت ملی نفت ایران است تقاضای صدور حکم شایسته برای جبران خسارات وارده به شرکت ملی نفت که سرمایه‌اش به مردم تعلق دارد را خواهم هستم. وی ادامه داد: از تاریخ ۱۳/۱۱/۱۳۹۰ تحریم‌ها علیه ایران به اوج خود رسید و شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تابعه و بانک مرکزی در فهرست تحریم قرار گرفتند. در این گیرودار به منظور ایفای تعهدات شرکت ملی نفت ایران که به مخاطره افتاده بود افرادی از این فرصت سوءاستفاده کردند و آب به آسیاب دشمن ریختند و دشمن را یاری کردند.

صادقی قهاره افزود: بابک زنجانی به کمک زیبا حالت منفرد غافل از اینکه عدالت آنها را گرفتار خواهد کرد از این موقعیت سوءاستفاده کرده و به پنهان‌سازی نفت برای فروش می‌پرد و حاصلش را به کشور برمی‌گرداند در واقع نفت کشور را به بیگمابردند. در کلاهبرداری از شرکت ملی نفت ۴ حلقه عمده به چشم می‌خورد که عبارت‌اند از شرکت ایزو، شرکت اس‌سی تی بینکوز، بانک پوشالی FIIB و انبار کردن و جابه‌جا کردن محموله‌های نفتی و فروش آنها که نقش زیبا حالت منفرد

در این بخش بیش از دیگران است. وی گفت: این دادگاه در گذشته رأی قاطع خود را در حق باقی متهمان صادر کرده است که از آن زمان ۴ سال گذشته است. صادقی قهاره به بزبیه‌های انتسابی به متهم زیبا حالت منفرد اشاره کرد و گفت: در این پرونده متهم زیبا حالت منفرد که هم سن آقای زنجانی و متولد سال ۵۲ است ابتدا به مالزی رفته و معلوم نیست چطور لقب "دانا" یا "سر" به او عطا می‌شود و از کشور دومینیکا پاسپورت سفیر کبیرا می‌گیرد.

صادقی قهاره گفت: اگر متهم زیبا حالت منفرد در فرآیند مجرمانه بسترسازی نمی‌کرد آقای زنجانی نمی‌توانست شرکت موکلم من را اغوا کند. وی به نقش متهم در این گروه سازمان یافته اشاره کرد و گفت: ترتیب ملاقات آقای تانسری (مشاور عالی نخست‌وزیر مالزی) با آقای زنجانی، تأسیس شرکت سوئیفت‌آل تی دی که موسسین این شرکت از تشابه اسمی با شرکت جهانی سوئیفت سوءاستفاده کرده و بانک‌ها را فریب می‌دادند و بررسی‌های بانک مرکزی نشان می‌دهد متهمین پیام‌هایی که از آن ارسال می‌کردند کاملاً جعلی بوده است که البته شرح تفصیلی این پیام‌ها در کیفرخواست ولوایت تقدیمی در گذشته به دادگاه آمده است. طبق گفته متهم این شرکت‌ها با سرمایه ۱۰۰ دلار تأسیس و از طریق آن پیامک‌های جعلی ارسال شده است و نقش زیبا حالت منفرد در شرکت اس‌سی تی بینکوز کاملاً مشهود است.

صادقی قهاره افزود: مهمترین بحث در عملیات بانکی ارتباط با سایر بانک‌هاست و نقش ارتباطی بانک پوشالی FIIB از طریق متهم زیبا حالت منفرد صورت می‌گرفته است. پس از پایان دفاعیات صادقی قهاره، جعفری و کیل مدافع متهم زیبا حالت

منفرد با حضور در جایگاه در بیان دفاعیات خود گفت: در کیفرخواست ۳ جرم به موکلم نسبت داده شده است و این در حالیست که بر اساس اصل کلی قلمرو قوانین جزایی در مکان و طبق ماده ۳ قانون مجازات اسلامی قانونگذار می‌گوید در هر محلی جرم واقع شده، مقامات قضائی محل باید متهم را تحت تعقیب قرار دهند، مسائلی که تحت عنوان جرم به آقای زیبا حالت منفرد نسبت داده‌اند در خارج کشور بوده است. جعفری افزود: اعمال زیبا حالت

منفرد نه در ایران و نه در خارج از کشور نباید جرم تلقی شود، شخصی به نام زنجانی مقداری نفت خریده و در کشور چین با همکاری زیبا حالت منفرد آن را انبار کردند. اگر آقای زنجانی جرمی مرتکب شده است این موضوع ارتباطی به منفرد ندارد و وی دخالتی در این مسائل نداشته و هیچ سند و مدرکی الی بر اینکه منفرد در خرید و تحصیل نفت دخالتی داشته باشد در پرونده وجود ندارد. جعفری ادامه داد: قانون تشدید مجازات کلاهبرداری این جرم را تعریف کرده است، اگر منصفانه و بدون حب و بغض بررسی کنیم این جرم شامل موکلم من نمی‌شود، موکلم برای خدمت به موطنش وارد قضیه شده و طبعاً برای این کار پولی هم گرفته‌اند مادر جرم کلاهبرداری باید قصد خاص (بردن مال دیگران) وجود داشته باشد در حالی که موکلم هیچگونه مانور متقلبانه انجام نداده است. وکیل زیبا حالت منفرد گفت: بابک زنجانی امروز مجرم است اما آیا آن زمانی که به موکلم من مراجعه کرد مجرم بود که به او شک کنند. آن زمان اعمال بابک زنجانی نه تنها جرم نبود بلکه امتیاز محسوب می‌شد و موکلم من یکی مثل بقیه مردم است. جعفری تصریح کرد: موکلم به خاطر ایرانی بودن و علاقه به کشورش حدود یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون

صادقی قهاره و کیل مدافع شرکت نفتی HK: من به وکالت از شرکت موکلم که وابسته به شرکت ملی نفت ایران است، صدور حکم شایسته برای جبران خسارات وارده به شرکت ملی نفت که سرمایه‌اش به مردم تعلق دارد را خواهم هستم

دلار به اقتصاد ایران کمک کرده است چرا اینها نادیده گرفته می‌شود؟ وی می‌گوید هیچ پولی از بابک زنجانی و شرکت ملی نفت نگرفته است حال آیا این کلاهبرداری محسوب می‌شود؟ از عناصر سه‌گانه جرم عنصر قانونی درباره موکلم وجود ندارد و عنصر معنوی اصلاً وجود ندارد و عنصر مادی که موکلم انجام داده است طبق روال و در کار معمول و عادی انجام شده است. همچنین موکلم قصد ضربه زدن به نظام رانداشته است و صرف انجام برخی اقدامات نباید آن را دل بر قصد ضربه زدن به نظام قلمداد کنیم. وی افزود: این موارد در کیفرخواست چندبار تکرار شده است که ای کاش نماینده دادستان به جای این ۴۰۰ صفحه ۱۰ صفحه کیفرخواست متقن تهیه و سعی می‌کرد دلایل در کیفرخواست بیشتر باشد. از دادگاه با توجه به ماده ۴ قانون آئین دادرسی کیفری واصل فعلی اصاله البرائة و اینکه موکلم جرمی انجام نداده تقاضای صدور حکم برائت دارم. او حدود ۳۰ ماه در زندان است و یک فرد مفید برای نظام نفتی و اجتماعی و سیاسی است. در ادامه قاضی صلواتی خطاب به جعفری و کیل مدافع متهم زیبا حالت منفرد گفت: در اینکه او ایرانی است آیا

شکی ندارد؟ و کیل منفرد گفت: خیر. قاضی صلواتی گفت: پس نظر شما را به ماده ۴ و ۷ قانون مجازات اسلامی جلب می‌کنم که اگر جرمی در حوزه حاکمیت ایران وقوع یابد، مجرم طبق قانون جمهوری اسلامی ایران مجازات خواهد شد و اگر اتساع ایرانی هم در خارج از کشور باشند، در ایران طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران مجازات می‌شود.

محبتی و کیل دیگر متهم منفرد با حضور در جایگاه گفت: تمام عملیات مجرمانه در این پرونده توسط بابک زنجانی انجام شده است. وی به عنوان امین دو بانک و تنها تصمیم‌ساز و مجری این بانک‌ها ایفای نقش می‌کرده به طوری که همه تراکنش‌های بانکی با دستور او نزد بانک FIIB اعمال می‌شده است. موارد پولشویی پرونده موضوع اتهام بابک زنجانی بوده که از سوی دادگاه محترم رأی صادر و به تأیید دیوان عالی رسیده و در حال اجرای حکم است.

وی ادامه داد: طبق اظهارات و اقرار بر برخی متهمان در پرونده از جمله مهدی شمس برابر قوانین جزایی علیه خود آنان معتبر و قابل استناد است و علیه موکلم نافذ نیست و مورد توجه قرار نمی‌گیرد. نقش موکلم به عنوان واسطه در کلاهبرداری بوده و عنصر مادی مشارکت در کلاهبرداری محقق نشده است. محبتی و کیل دیگر متهم زیبا حالت منفرد افزود: کلاهبرداری، جعل، استفاده از سند مجعول و خیانت در امانت به موکلم نسبت داده شده است و با توجه به اینکه در این موارد قرار منع تعقیب قطعی صادر شده است لذا مطابق قانون نمی‌توان فرد را مجازات کرد و در مورد متهم منشأ آحر از جرم پولشویی و کلاهبرداری ملاحظه نمی‌شود و اخلاص در نظام اقتصادی معنا پیدا نمی‌کند.

وی افزود: بر حسب کیفرخواست و اظهارات منفرد اعلام می‌کنم موکلم هیچ ارتباطی با شرکت HK و نیکو و شاکتی پرونده نداشته است لذا عناصر تحقق جرم کلاهبرداری وجود ندارد و موکلم نقشی در دریافت و پرداخت پول‌های مربوط محموله‌های نفتی نداشته است. پس از دفاعیات صلواتی متهم زیبا حالت منفرد، قاضی صلواتی خطاب به متهم گفت: آخرین دفاعیات خود را بیان کنید. متهم زیبا حالت منفرد در آخرین دفاع از شخصیت حقیقی و ۱۶ شخصیت حقوقی (خانم زینب مهدی، خانم زهره رضایی، حمید فلاح هروی، خانم مریم مهربانی، سیفاله جشن‌ساز، دیوان‌ده‌ای، سردمدی، نقش‌بندی، مشیری، غفاری، سعیدی، خانم آقای، آقای سعیدی، ایشان‌الدین منصور، محمدرضا سسار و خانی، خانم متین فریدی، بازارگان، حمیدرضا اکبری، سعید منصور، صدیق‌بیکان، خانم عتیقه‌چی، بهرام آقازاده، اکبر قطبی،

زیبا حالت منفرد: زمانی که به ایران مراجعه کردم با مشاور عالی نخست‌وزیر مالزی به قصد بازدید از کشور آمدم و با یم به جزیره کیش باز شد و با زنجانی آشنا شدم، قبل از خرید FIIB حساب‌هایی در این بانک باز شده بود و بنده فکر نمی‌کردم زنجانی می‌خواهد از وزارت نفت، نفت خریداری کند

خانم یوو (... نام برده شده است) از آنان نتیجه‌گیری ناصوابی شده است. زیبا حالت منفرد افزود: ۴ هزار حواله در مدت یک ماه فرستادند و بالغ بر چندین میلیارد دلار ارسال و هیچکدام مسدود و بلاک نشد و به ازای هر حواله ۵۰ دلار به بنده پرداخت شد اما خیلی زود مدیران بانک ملت دفتر FIIB را تصاحب کردند و در مقام تصدی‌گری قرار گرفتند. آقای قاضی فرزندان و همسر من فارسی بلد نیستند و من ۳۰ ماه است که در ایران هستم، می‌خواستم دفاعیات خود را در این دادگاه ارائه دهم.

قاضی صلواتی گفت: فرصت کافی برای دفاع به شما داده خواهد شد. زیبا حالت منفرد گفت: در کیفرخواست آمده که زنجانی به من گفت ۴ وزیر و نمایندگان مجلس پشت من هستند، پایت را از گلیمات درازتر نکن، زیبا حالت منفرد در ادامه دفاعیات خود گفت: آیا شرکت HK یا بانک مرکزی سند دیگری به من نشان دادند که من با عاقلم بفهمم نباید این کار را انجام می‌دادم. زنجانی سال بعد به من گفت توبه به من خیانت کردی، آیا شرکت HK خوشحال می‌شد که من می‌گفتم

ال‌سی درست است. این متهم افزود: وقتی آقای رستم قاسمی وزیر نفت شد از بابک زنجانی خواست با وی همکاری کند و زنجانی به خودش بسیجی اقتصادی می‌گفت. وی در خصوص اتهام آب ریختن در نفت‌کش را از نزدیک ندیده‌ام چطور امکان دارد در نفت آب ریخته باشم. همچنین من هیچ وقت بانک تأسیس نکردم که بستر جرم محیا شود. آیا اگر بانک من کار درست انجام می‌داد از من تقدیر می‌کردید. من از هیچ یک از اقدامات مجرمانه زنجانی اطلاع نداشتم. حتی یکسال قبل از بازداشت او نیز رابطه‌ام را با ایشان قطع کردم. من مثل شرکت hk قربانی هستم و دیگر دفاعی از خود ندارم.

با پایان آخرین دفاعیات علیرضا زیبا حالت منفرد قاضی صلواتی ختم دادرسی را اعلام کرد و گفت: حکم این پرونده در مهلت قانونی صادر خواهد شد.

برای جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی باشد، اظهار داشت: هر چند که باید تلاش کنیم از حداکثر ظرفیت‌های خارجی بهره‌بریم اما در شرایط امروز کشور باید اتکای بیشتری به منابع داخلی داشته باشیم و از ظرفیت بخش خصوصی استفاده کنیم.

متاسفانه برای اجرای برخی از پروژه‌ها از جمله برخی پروژه‌های ریلی خارج از اولویت‌بندی و تحت تأثیر برخی از فشارها و لابی‌ها از منابع عمومی استفاده می‌شود.

وی با بیان اینکه در اجرای پروژه‌های ریلی می‌توان به استفاده از منابع و فاینانس‌های خارجی امیدوار بود، افزود: اما باید در نظر داشته باشیم که برخی از شرکت‌های خارجی در قرار داده‌ها هزینه‌های اجرای پروژه‌ها را چند برابر حساب می‌کنند یا اینکه از اجناس بنجل خود برای اجرای پروژه‌های عمرانی و ریلی در ایران استفاده می‌کنند.

رئیس کمیسیون عمران مجلس با بیان اینکه استفاده از منابع داخلی برای اجرای پروژه‌ها در این شرایط سخت اقتصادی، مطمئن‌تر است و نمایشگاه پیش‌روی ریلی می‌تواند فرصتی

وی تأکید کرد: موضوع مهم در پروژه‌ها با توجه به اینکه اجرای آنها نیاز به اعتبارات کلانسی دارد، بحث اولویت‌بندی پروژه‌هاست.

رئیس کمیسیون عمران مجلس ادامه داد: در حال حاضر برخی از پروژه‌های ریلی با هزینه‌های بسیار سنگین در حال انجام است برای مثال اجرای یک مسیر ریلی ۱۰۰ هزار میلیارد تومان - یعنی دو برابر بودجه عمرانی کشور - هزینه می‌برد تا فقط مسیر مسافری یک خط ۵، ۱۵ الی ۲ ساعت کاهش پیدا کند. به‌طور قطع اجرای این پروژه‌ها نباید در اولویت باشند.

رضایی با تأکید بر اینکه در این شرایط سخت اقتصادی پروژه‌های عمرانی باید اولویت‌بندی شوند، گفت: باید حداکثر تدبیر و مدیریت برای استفاده بهینه از منابع را داشته باشیم.

رئیس کمیسیون عمران مجلس در گفت‌وگو با ایلنا:

خارجی‌ها در پروژه‌های ما از اجناس بنجل استفاده می‌کنند

گفت‌وگو